บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การใช้หลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. <u>การศึกษาค้นคว้า</u>

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ศึกษาค้นคว้าความรู้จากตำรา เอกสาร วารสาร ประกาศ คำสั่ง และสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา

1.2 ศึกษาหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

1.3 ศึกษารายละเอียดของหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

1.4 ศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับเรื่องการนำหลักสูตรไปใช้ และการนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยไปใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในด้านการเตรียมการใช้หลักสูตร การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่างๆภายในโรงเรียน และการสอนของครู จากหนังสือ เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.5 ศึกษา หนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการวิจัย การสร้างเครื่องมือวิจัย ตลอดจนสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน และครูภาษาไทย ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย และครูภาษาไทย ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น จำนวน 71 โรงเรียน โดยแยกเป็นประชากรดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการจำนวน	71	คน
หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย จำนวน	71	คน
ครูภาษาไทย จำนวน	92	คน
รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน	234	คน

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ประชากรทั้งหมด เนื่องจากโรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวนน้อย และเป็นประชากรที่รับผิดชอบโดยตรงในการดำเนินการตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มี 3 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับหัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย

ฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนภาษาไทย

แบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนำหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ไปใช้เกี่ยวกับ การเตรียมการใช้หลักสูตร การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่างๆ ภายในโรงเรียน และการสอนของครู มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และ ระดับน้อยที่สุด โดยยึดตามแบบของ ลิเคิร์ท

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค ในการนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ไปใช้ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open ended)

ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างข้อคำถามของแบบสอบถาม นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณา แนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาความถูกต้องเหมาะสมกับข้อคำถาม พร้อมทั้งขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวด หรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทยและครูภาษาไทยในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาที่ไม่ใช่ประชากร จำนวน 50 คน โดยแยกได้ ดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 15 คน

หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย จำนวน 17 คน

ครูผู้สอนภาษาไทย จำนวน 18 คน

จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่นำไปทดลองใช้แล้วทั้ง 50 ฉบับ ไปหาค่าความเที่ยง(Reliability) ผลปรากฏ ดังนี้

1. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน มีค่าความเที่ยง .99
2. แบบสอบถามสำหรับหัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย มีค่าความเที่ยง .98
3. แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนภาษาไทย มีค่าความเที่ยง .97

แล้วนำมาปรับปรุงให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือ ไปยังสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น ในการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขออนุญาตให้ผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทยและครูภาษาไทย ในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักบริหารการศึกษาท้องถิ่น ตอบแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ โดยประชากรที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นทั้งครูผู้สอนและหัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย จะได้ตอบแบบสอบถาม 2 ฉบับ คือ ฉบับที่เป็นแบบสอบถามสำหรับหัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย และฉบับที่เป็นแบบสอบถามสำหรับครูภาษาไทย พร้อมทั้งแนบซองเปล่าติดแสตมป์ จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์

4.3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการติดตามแบบสอบถามที่ส่งไป โดยการ ส่งจดหมายติดตามหลังจากที่ส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ และโทรศัพท์ติดตามในส่วนที่สามารถติดต่อได้

4.4 แบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละในแต่ละฉบับดังนี้

ก. แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ส่งไปจำนวน 71 ฉบับ ตอบกลับจำนวน 63 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.73

ข. แบบสอบถามสำหรับหัวหน้าหมวดหรือหัวหน้ากลุ่มวิชาภาษาไทย ส่งไปจำนวน 71 ฉบับ ตอบกลับจำนวน 59 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.09

ค. แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ส่งไปจำนวน 92 ฉบับ ตอบกลับ จำนวน 76 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 82.60

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้ง 3 ฉบับ มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ (SPSS-X) ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดย การแจกแจงความถี่ และ หาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับการนำหลักสูตรวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ไปใช้ วิเคราะห์โดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิตของประชากร (μ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร (σ)

ตอนที่ 3 ปัญหาเกี่ยวกับการนำหลักสูตรวิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ไปใช้ เป็นแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลโดยการเรียงลำดับความถี่ แล้วสรุปเป็นความเรียง

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ร้อยละ มีสูตรดังนี้

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้นๆ}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

(ประคอง กรรณสูต, 2528)

2. มัชฌิมเลขคณิตของประชากร มีสูตรดังนี้

$$\mu = \frac{\Sigma fx}{N}$$

μ แทน ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนน

f แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละข้อคำถาม

X แทน คะแนนที่กำหนด

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ค่าน้ำหนักของคะแนน จากคำตอบคิดเป็น 5 ระดับ คือ

มากที่สุด	เท่ากับ	5 คะแนน
มาก	เท่ากับ	4 คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ	3 คะแนน
น้อย	เท่ากับ	2 คะแนน
น้อยที่สุด	เท่ากับ	1 คะแนน

การแปลความหมายของค่ามัชฌิมเลขคณิต ถือตามเกณฑ์ ดังนี้

4.6-5.0	มากที่สุด
3.6-4.5	มาก
2.6-3.5	ปานกลาง
1.6-2.5	น้อย
1.0-1.5	น้อยที่สุด

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ของประชากร โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\sigma = \sqrt{\left[\frac{\Sigma fx^2}{N}\right] - \left[\frac{\Sigma fx}{N}\right]^2}$$

σ แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

Σfx แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างคะแนนกับความถี่

Σfx^2 แทน ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับกำลังสองของคะแนน

N แทน จำนวนประชากร

(ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2534)

7. <u>การเสนอผลการวิจัย</u>

ผู้วิจัย นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปตารางประกอบความเรียง